

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

03 листопада 2020 року

Веде засідання заступник голови Комітету ЯНЧЕНКО Г.І.

ЮРЧИШИН Я.Р. Доброго дня! У нас є кворум, ми можемо розпочинати комітет. Як ви бачили в нашому чаті, через особисті обставини голова комітету не може бути присутня на засіданні і доручила ведення комітету Галині Янченко. Я як перший заступник пропоную, власне, підтримати цю пропозицію і головувати на засіданні уповноважити Галину Янченко.

Якщо інших пропозицій немає, то прошу проголосувати.

Хто – за. Дякую. Хто – проти? Утримались?

Передаю слово Галині.

ГОЛОВУЮЧА. Всім доброго дня! Розпочнемо з того, щоб затвердити порядок денний.

Колеги, до нього є пропозиція включити в порядок денний два пункти. Перший пункт – це додати розгляд, це пункт про розгляд проекту Закону України про відновлення дій окремих положень Закону України "Про запобігання корупції" та Кримінального кодексу України. Законопроект запропонований нашими колегами Дмитром Разумковим, Іриною Геращенко, Синюткою і іншими.

І друга пропозиція. Також розглянути рішення про продовження прийому кандидатів або документів кандидатів на конкурсну комісію АРМА ще на два тижні. Тобто є, можемо включити це в порядок денний, обговорити. У зв'язку з чим? Зі зверненням голів двох парламентських фракцій: "Голосу" і "Слуги народу". Це формальна підстава для того, щоб ми розглянули таке рішення. Неформальна, це на сьогоднішній день подалися,

на думку знову ж таки цих двох фракцій, незначна кількість кандидатів. Тому секретаріат...

_____. *(Не чути)*

СОРОЧИК Ю.Ю. 12.

ГОЛОВУЮЧА. Можемо включити це в порядок денний, продискутувати і прийняти відповідне рішення.

Чи є інші пропозиції до порядку денного?

ІВАНІСОВ Р.В. Шановні колеги, дивіться, тобто на комітетах, які були і на позаминулому комітеті, і на поза-позаминулому, законопроект 2683 про загальнообов'язкове накопичувальне пенсійне забезпечення, я виступав неодноразово, доповідав, шановні колеги, про те, що він містить корупційні ризики. Якщо ви всі пам'ятаєте, то наша голова Радіна запрошувала двічі голову комітету Третьякову, яка не приходить до нас. Тому я дуже прошу, виконуючи обов'язки голови нашого комітету, поставити Закон 2683 в першу чергу і винести корупційні ризики.

Дякую.

_____. І проголосувати.

ІВАНІСОВ Р.В. І проголосувати, так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Це третя пропозиція до порядку денного, да?

Ну, можемо теж її проголосувати. В принципі, моя особиста позиція така, що, знову-таки підкреслюю, що це особисто моя позиція як члена комітету, не як головуючої, що якщо комітет планує ухвалити негативний висновок, то варто було б все ж таки запросити автора і вислухати

контраргументи, а тоді вже приймати висновок. Але якщо буде наполягання, і ми проголосуємо за включення цього пункту в порядок денний, то... ми можемо його підняти, то відповідне буде рішення.

О'кей, тоді пропоную голосувати за порядок денний за основу.

Будь ласка, хто – за? Є, рішення прийнято одногосно.

І за включення двох пунктів в порядок денний, двох пунктів, третій у нас в порядку денному є, ми його можемо просто підняти вище. Це пункт про розгляд законопроекту номер 4304, включити його в порядок денний і поставити другим пунктом в порядку денному. І рішення про продовження прийому документів кандидатів на конкурсну комісію АРМА, поставити цей пункт третім пунктом в порядок денний.

Будь ласка, хто – за, прошу голосувати. Дякую. Рішення прийнято одногосно.

І пропозиція в другому розділі порядку денного законопроект номер 2683 винести наперед.

Хто – за, прошу голосувати. Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Отже, переходимо до розгляду питань.

Перше питання про розклад засідань комітету на листопад 20-го року. У нас, в принципі, є стандартна практика проводити засідання по вівторках. Відповідно є пропозиція в тиждень, який є між пленарними засіданнями, тобто комітетський тиждень, провести засідання 10 листопада о 12 годині. В проекті рішення запропоновано приміщення, місце проведення, це наша зала. Але є пропозиція все ж таки нам провести це засідання в Zoom, враховуючи карантинні обмеження. І третій тиждень листопада, це пленарний тиждень, відповідно запланувати засідання на 17 листопада, о 15:30 провести його теж або в залі, або в Zoom, як вирішимо ближче до засідання. Поки що в проекті рішення буде місце проведення наша зала засідань.

Інші пропозиції? Якщо немає, прошу голосувати.

Хто – за? Дякую. Рішення прийнято... Ні. Хто – проти? Утримався? Рішення прийнято одногосно.

Останній тиждень листопада – це тиждень роботи з виборцями, на округах.

Другий пункт порядку денного це законопроект номер 4304. Хочу звернути вашу увагу, що на нього вже є висновок ГНЕУ. Він був розісланий вам в чат. І так само він уже доступний на сайті Верховної Ради. Власне, ви всі прекрасно ознайомлені з ситуацією, яка склалася навколо рішення Конституційного Суду. На жаль, з цим рішенням є деякі, скажімо так, моменти, які полягають і в самому рішенні, і в тому, що Конституційний Суд фактично не дав Верховній Раді, парламенту часу для того, щоб усунути неузгодженості між законодавством і Конституцією. Водночас таке рішення, воно спричинило, скажімо так, політичну кризу і в стосунках з нашими міжнародними партнерами, і в цілому спричинило суспільне обурення.

Тому на реагування по цій ситуації був внесений законопроект номер 4304 про відновлення дії окремих положень Закону України "Про запобігання корупції" та Кримінального кодексу України. Цим законопроектом пропонується відновити з дня набрання чинності цим законом дію пунктів 6, 8 частини першої статті 11, а також пунктів 1, 2, 6 – 10 з позначкою 1, 12, 12 з позначкою 1 частини першої і частин другої і п'ятої статті 12, частини другої статті 13, частини другої статті 13 з позначкою 1, статті 35, абзаців другого і третього частини першої статті 47, статей 48 – 51, частин другої і третьої статті 52, статті 65 Закону України "Про запобігання корупції" від 14 жовтня 2014 року, а також статті 366 з позначкою 1 Кримінального кодексу України.

А також цим же законопроектом в "Прикінцевих положеннях" пропонується надати два місяці Кабінету Міністрів для того, щоб він виніс на розгляд Верховної Ради пропозиції, яким чином можна узгодити це законодавство із Конституцією.

Пропоную обговорити даний законопроект. Чи є бажані висловитися з цього приводу? Прошу, Олексій Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Виходячи з того, що буде декілька варіантів рішень цієї кризи конституційної, яка склалася, і кожен з них буде мати свої недоліки, то в кінцевому рахунку саме зала буде вирішувати, чи візьме парламент на себе таку відповідальність застосувати той чи інший інструмент для розв'язання цієї кризи. Я не думаю, що антикорупційний комітет може в цьому випадку бути такою перепорою для того, щоб зал визначався.

Тому особисто моя пропозиція, виходячи з того, що ці законопроекти не містять господарського характеру, вони спрямовані, мають інституційний характер по всім рішенням, пропозиціям, вирішення цієї кризи конституційної прийняти позитивне рішення і випустити їх в зал для того, щоб парламент визначався.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Інші бажають ще висловитися?

Прошу, Володимир Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Фактично сьогодні у Верховній Раді України зареєстровано два законопроекти, які націлені на вирішення проблеми із Конституційним Судом.

Ані перший законопроект, поданий Президентом, ані другий законопроект, поданий і зареєстрований паном Разумковим, вони не вирішують проблему. Я говорю про основні законопроекти, а не про альтернативні. Якщо перший законопроект Президента України, він просто неконституційний і сьогодні, на щастя, ми його не розглядаємо в межах нашого комітету, то законопроект, зареєстрований спікером Верховної Ради України, він є більш нейтральним, він є більш правильним з правової точки зору. Але у нас є, з однієї сторони, рішення Конституційного Суду і у нас є зареєстрований законопроект Разумкова, який не бере до уваги рішення Конституційного Суду.

Я просто хочу сказати, що "Батьківщина" зареєструвала абсолютно інший якісний законопроект, який доручає функцію перевірки декларацій суддів надати до Вищої кваліфікаційної комісії. Це рішення, воно повністю співпадає із рішенням Конституційного Суду, і це рішення знаходиться повністю у правовому полі.

Повертаючись до предмету нашого обговорення до законопроекту пана Разумкова, в ньому відсутні корупційні ризики, і я маю це відзначити. І тому, якщо все ж таки ми мали порівнювати, які саме із законопроектів ми маємо виносити на розгляд Верховної Ради цього тижня, то звісно, що альтернатива Разумкова вона більш правильна і більш доцільна в цій ситуації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

В такому випадку пропонується наступне рішення по даному законопроекту.

По-перше, рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради даний законопроект.

Друге. Прийняти рішення про те, що даний законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

І третє. Рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду даного законопроекту прийняти законопроект за основу.

Так написано в проекті рішення. Але я пропоную нам розглянути можливість прийняти даний законопроект за основу і в цілому. Він достатньо короткий. І там немає до нього, в принципі, особливих питань. Чи є підтримка за основу і в цілому?

(Загальна дискусія)

Давайте винесемо тоді на голосування два рішення. Перше – за основу і в цілому. Якщо він не набере достатньої кількості голосів, то можемо тоді...

Звичайно. Антон Поляков, прошу.

ПОЛЯКОВ А.Е. Ми ж домовлялися, що ті законопроекти, які порушують положення Конституції України, ми або не розглядаємо, або не робимо...

_____. *(Не чути)*

ПОЛЯКОВ А.Е. Так він, почитай висновок ГНЕУ, він теж не відповідає... Ну, в кінці. Він теж не відповідає положенням діючої Конституції України.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Жмеренецький. Потім Володимир Кабаченко.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Я хочу повторити тезу. Будь-яке рішення, будь-яка пропозиція щодо вирішення конституційної кризи буде мати політико-правовий характер. Якщо керуватись цим правилом... Я підтримую це правило про те, що оцінювати будь-яке рішення на предмет його гіпотетичної неконституційності. Але виходячи з того, що зараз навіть в середовищі конституційних суддів склалось різне бачення цієї ситуації, серед правників, міжнародних правників в тому числі, склалось різне бачення щодо того, як виходити з цієї кризи, то я вважаю, що експертизи... Ну, з повагою до членів комітету, але експертизи і право все ж таки в нашого комітету, у депутатів нашого комітету, оцінювати конституційність чи неконституційність шляхів виходу з конституційної кризи немає. Ми повинні випускати в зал на розсуд залу, на розсуд депутатів всіх фракцій, на розсуд парламенту, різні варіанти вирішення цих проблем, і зала визначиться.

КАБАЧЕНКО В.В. Тут я не можу погодитись із Олексієм Сергійовичем Жмеренецьким, тому що: а) на сьогодні в Україні відсутня конституційна криза. Є рішення Конституційного Суду, і в рішенні чітко прописано, що Конституційний Суд, він продовжує подавати декларації і що ці декларації,

вони мають перевірятися. На 22 сторінках рішення Конституційного Суду жодного разу не йдеться про те, що вони відмовляються подавати декларації. Там написано, я просто цитую сторінку 14: "Форми та методи контролю у виді перевірок, моніторингу тощо, функціонування та діяльності судів і суддів повинні реалізовуватися лише органами судової влади так, як прописано в Конституції, та виключати створення таких органів у системи як виконавчої, так і законодавчої влади". Ось саме про цей конфлікт ми можемо з вами вести дискусію.

По-друге, я вам хочу зацитувати, я впевнений, що ви це вже читали, якщо не читали, вам буде цікаво, висновки міжнародної спільноти в особі голови Венеціанської комісії Ради Європи та президента Групи держав проти корупції (GRECO) щодо розпуску, щодо законопроекту, покликаного на розпуск Конституційного Суду. Читаю дослівно, цитую: "Припинення повноважень суддів є кричущим порушенням Конституції і фундаментального принципу поділу влади. Порушення Конституції, навіть якщо, можливо, хороша причина – тобто вони визнають, що тут Конституційний Суд, можливо, і був не правий – не може привести до культури конституціоналізму та поваги до верховенства права, які мають на меті боротьбу з корупцією. Ми розуміємо, що перед вами стоїть дуже серйозне завдання і не недооцінюємо необхідність своєчасних, твердих і рішучих дій. Проте..."

ГОЛОВУЮЧА. Володимире...

КАБАЧЕНКО В.В. Дозвольте, тут дві строки. "Проте ми наполегливо закликаємо вас зважати на несприятливі глибокі довгострокові наслідки для вашої країни, можливо, поспішного рішення звільнити конституційних суддів".

Повертаючись до моєї попередньої тези, дивіться, колеги, а якщо, як мене поправили, якщо на сьогодні у Верховній Раді зареєстровано шість

законопроектів, покликаних на вирішення цієї проблеми, то чому ми з вами одразу не роздивляємося тут шість законопроектів? Можливо, якийсь з них є більш правильним з правової точки зору? Чому виключно два? Чому ми цього тижня вирішуємо проблему виключно двома законопроектами замість шести зареєстрованих?

ГОЛОВУЮЧА. Володимир, дякую вам за виступ. Кілька коментарів.

По-перше, даний законопроект, він жодним чином не зачіпає будь-які норми, які стосуються безпосередньо Конституційного Суду.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да, президентський ми зараз не обговорюємо.

Другий момент, чому ми сьогодні розглядаємо цей законопроект. Я запропонувала включити його в порядок денний, тому що є доручення Голови Верховної Ради розглянути цей законопроект невідкладно. І внести його відповідно в порядок денний нашої сесії.

Добре. Тоді, якщо, в принципі, всі бажаючі висловилися, то ставлю на голосування рішення, яке сформульоване мною раніше.

Тобто перше. Рекомендувати включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради. Друге. Визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства. І третє. Рекомендувати прийняти за основу і в цілому. Це одне рішення, яке складається з 3 пунктів.

_____. За основу і в цілому, так?

ГОЛОВУЮЧА. Да. Якщо не набере достатньо голосів, тоді проголосуємо просто за основу.

Прошу голосувати: хто – за? За основу і в цілому. 8.

_____. Давайте ще раз. Хто – за? За основу і в цілому.

Так, за основу і в цілому за включення – 7.

ГОЛОВУЮЧА. Нас 12, відповідно, рішення прийнято.

СОРОЧИК Ю.Ю. Рішення прийнято.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, колеги. Наступне.

Перепрошую. Хто проти такого рішення? 1. 2. Дякую. Хто утримався? Четверо. Дякую, зафіксовано.

Наступне, питання порядку денного – це... А, колеги, я перепрошую, ще там був один пункт. Давайте ми теж за нього проголосуємо, він процедурний: визначити доповідачем від комітету. Можемо визначити Радіну, можемо визначити мене. В принципі, я не проти доповідати. Добре.

В такому випадку 4 пунктом цього рішення, яке ми підтримали, визначити доповідачем від комітету заступника голови комітету Янченко Галину Ігорівну.

Прошу голосувати. Хто – за? Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Наступний пункт, це на звернення голів двох депутатських фракцій, продовжити прийом документів кандидатів на посаду вибіркової комісії АРМА на два тижні, конкретно до 17 листопада. Документи надсилаються в електронній формі на офіційну електронну пошту crimesor@rada.gov.ua. Ті кандидати, які вже встигли подати свої пакети документів, вони відповідно так само будуть розглядатися. Така є пропозиція від двох фракцій. Чи є інші пропозиції? Чи є бажання обговорити таке рішення?

Володимир Кабаченко, прошу.

КАБАЧЕНКО В.В. Я вважаю, що ми не маємо брати до уваги пропозицію від двох фракцій щодо подовження строків на відбір кандидатів у конкурсну комісію АРМА. Ми з вами ще, здається, у липні затвердили

календарний графік і дали більш ніж два місяці на отримання кандидатів. Ми їх отримали, 10 це більш ніж достатньо. Всі, хто хотів, вони були в курсі ще з липня 2020 року. Сьогодні у нас вже листопад. Пройшло більш ніж чотири місяці, абсолютно достатній термін для того, щоб ми перейшли безпосередньо до конкурсного відбору членів конкурсної комісії АРМА.

ГОЛОВУЮЧА. Ярослав Юрчишин, будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я не буду у Володі питатися, чи він, в принципі, проаналізував список тих, хто подався. Я проаналізував список тих, хто подався. Ми можемо мати ситуацію, яку ми мали кілька попереднього разу, коли ми вибираємо з гірших. Я не буду говорити, що у нас буде шанс зараз обрати з кращих, бо зважаючи на реноме АРМА і тому подібне. Насправді у зв'язку з конституційною кризою з прийняттям бюджету все одно швидко до цього питання ми не приступимо. Тому, власне, консультиуючись, проаналізувавши всіх, і розуміючи, що в нас, подивіться, зокрема, студенти замість людей, які би мали юридичний досвід, відповідно просто є пропозиція продовжити.

Пропоную підтримати. Ми точно раніше, ніж за фактично два тижні до цього питання навряд чи приступимо. Згадайте, який в нас зараз порядок денний. В принципі, це тільки посилює наші позиції обрати кращий склад. Зрештою ті, хто подався, вже все одно будуть нами розглядатися. Тому прошу підтримати цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Красов, будь ласка.

КРАСОВ О.І. Ще у зв'язку з тим, що у жовтні в нас було багато часу, комітет не працював у штатному режимі, тому, може, не всі, хто хотів податися, хто міг за цей час, тому теж вважаю, що це рішення можливо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ну, друзі, в нас тоді є два варіанти, в принципі, як в анекдоті з динозаврами: або прийняти це рішення, або не прийняти.

Пропоную нам поставити на голосування рішення про продовження відбору пакетів документів з 4 листопада по 17 листопада. Прошу голосувати.

Хто за таке рішення? 8 – за. Хто – проти? 1 – проти. Дякую. Утримались? 3 – утрималися. Зафіксували. Дякую, рішення прийнято.

Далі розглядаємо законопроект номер 4137 авторства Руслана Олексійовича Стефанчука. Цей законопроект про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" (щодо уточнення окремих положень).

Пропоную його обговорити. Якщо є якісь певні зауваження, пропозиції від народних депутатів, але можемо для початку заслухати коротку доповідь, будь ласка, в межах 2 хвилин, пана Олександра, який є помічником Руслана Олексійовича Стефанчука. Прошу.

_____. Дякую.

Шановна пані головуюча, шановні народні депутати, вашій увазі пропонується законопроект про внесення змін до Закону "Про запобігання корупції", який складається з декількох положень, які, на нашу думку, суттєво вдосконалюють антикорупційне законодавство.

Перше з них стосується уточнення переліку суб'єктів, на яких поширюється дія цього законодавства. Зокрема, усунення тієї юридичної невизначеності, яка наразі притаманна цій частині відповідної статті, зокрема, що стосується юридичних осіб публічного права та посадових осіб таких юридичних осіб. З цього приводу є відповідні висновки Національного агентства з питань запобігання корупції, яке також констатує наявність проблеми в цій сфері.

І друга частина. Це уточнення стосується акціонерних товариств, зокрема і членів виконавчих органів та наглядових рад відповідних акціонерних товариств, у статутному капіталі 50 і більше відсотків належить прямо або опосередковано, належить державі. Тобто чітко в пропозиціях до закону пропонується закріпити, що на цих осіб також поширюється дія антикорупційного законодавства.

Водночас на цих осіб не буде поширюватися дія закону в частині врегулювання конфлікту інтересів, пов'язаного з наявністю корпоративних прав, що й наразі, в принципі, передбачається для схожої категорії осіб. Також зберігається норма чинна щодо непоширення відповідного декларування щодо іноземних осіб – іноземців, тобто осіб нерезидентів, які є членами відповідних наглядових рад, що також дозволяє зберегти існуючу практику і відповідні стандарти в цій сфері.

Також в законопроекті пропонується уточнити правила застосування закону в разі внесення змін щодо переліку осіб, які стали суб'єктами, на яких вони поширюються, зокрема, з урахуванням неможливості зворотної дії в часі відповідних положень закону.

І ще один момент, який стосується уточнення повноважень НАЗК в частині надання так званих роз'яснень. Оскільки наразі відповідно ці роз'яснення носять загальних характер, не персоніфікований, водночас пропонується закріпити статус таких роз'яснень, як індивідуальних за зверненнями відповідних суб'єктів, на яких пошириться дія цього закону, для того, щоб знову ж таки підвищити ефективність правового врегулювання в цій сфері.

Коротко, в мене все. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Кворум є, нас все ще 10. *(Шум у залі)* Кворум є, колеги, продовжуємо працювати.

Володимир Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Так, зараз ідеться про 4137. Значить, новий законопроект 4137, він прийшов на заміну попередньому законопроекту 3355.

_____ . 55 з позначкою 1.

КАБАЧЕНКО В.В. Да, 55 з позначкою 1. І з якоїсь причини він став значно менше за обсягом.

Я підготував порівняльну таблицю, що в ньому лишилося від попереднього законопроекту. Так от в ньому не лишилося майже нічого. І ті прогресивні основні речі, які ви спочатку включили в законопроект, який ми, на жаль, не проголосували, їх тут нема.

Їх дуже багато. Ну, наприклад, що члени наглядових рад, що всі кошти, які отримують члени наглядових рад, вони публікуються на сайті роботодавця – тут немає такої речі. Тут нема цього конфлікту, пов'язаного з НАЗК, чи маємо ми декларувати операції з обміну валюти. Тут немає пункту, запропонованого паном Стефанчуком, щодо недекларування неповнолітніх дітей.

Я можу продовжити цей список. Звісно, що я, моя команда, інші колеги з нашого комітету, ми будемо доповнювати цей законопроект, щоб він був схожий на той, який був до цього. Просто хочеться знати причину, чому ви вирізали всі ці пункти і значно зменшили редакцію законопроекту 4137.

_____ . Дякую за запитання.

Я би хотів уточнити відразу. Те, що стосується, дійсно, окремих положень, які були передбачені законопроектом 3155 з позначкою 1, вони не присутні в цьому законопроекті з об'єктивних причин.

Насамперед слід звернути увагу на те, що на розгляді Верховної Ради зареєстрований інший законопроект – 3952, який стосується питань оприлюднення інформації про заробітну плату та інші нарахування для

відповідних суб'єктів, які обіймають посади в юридичних особах публічного права та акціонерних товариствах державної форми власності. Це окремий законопроект, який вирішує це питання без внесення змін до Закону "Про запобігання корупції".

Стосовно неповнолітніх дітей. Це питання було надзвичайно дискусійним, якщо ви пригадуєте, і тут, і відповідно в залі. І це була одна з причин, чому, власне, законопроект не був підтриманий. Але наразі це питання вирішено Конституційним Судом знову ж таки в негативному аспекті, оскільки ця норма теж визначена як неконституційно. Тобто ми не хотіли наступати знову ж таки на ті самі граблі в цій частині.

Все решта, те, що було прогресивного, те, що стосується не декларування, точніше, неповідомлення про суттєві зміни в майновому стані в разі обміну валюти, це норма, яка в законі вона не закріплена, вона закріплена саме в тих так званих загальних роз'ясненнях НАЗК, які ми пропонуємо перетворити на індивідуальні роз'яснення. Тобто вони не будуть мати такого загального характеру. Відповідно в цій ситуації вони загалом носять рекомендаційний характер і не є окремою нормою права. Але, власне, цей механізм, який ми пропонуємо, він не дає можливості посилатися, скажімо так, на якісь певні загальні речі, які нібито є обов'язковими. Тобто закріплюється лише механізм індивідуальних роз'яснень, що вирішує, власне, цю проблему також.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Але, в принципі, коментар і зауваження нашого колеги Володимира Кабаченка слухні. Тому є пропозиція в проекті рішення зазначити, що даний законопроект може розглядатися за частиною першою статті 116 Регламенту, який дозволяє вносити зміни і до тих частин, які не були предметом регулювання основного законопроекту.

Ярослав Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. Дуже дякую, власне, за пропозиції головуючої.

Справа в тому, що в цьому законопроекті є ряд дискусійних норм. В першу чергу те, що НАЗК дає не загальні, а індивідуальні роз'яснення, тобто фактично, які не можна застосовувати як норми, а лише стосуються конкретного випадку. У нас може бути складатися ситуація, коли фактично по одній і тій самій справі НАЗК може давати конкуруючі роз'яснення. І тому я погоджуюся з тим, що якщо і приймати законопроект в такому вигляді, то захистити можливість комітету вдосконалювати його по 116 статті Регламенту.

Тому я підтримую, власне, таке рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Інші пропозиції, коментарі?

Якщо немає, то пропоную формулювати рішення таким чином.

Перше. Прийняти рішення про те, що даний законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Друге. Рекомендувати Верховній Раді за наслідками розгляду у першому читанні прийняти законопроект за основу.

Визначити доповідачем від комітету голову комітету Радіну Анастасію.

І про статтю 116, можемо включити окремим пунктом, четвертим, здійснювати розгляд згідно частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради.

Якщо немає зауважень, пропозицій до такого формулювання рішення, прошу голосувати.

Хто – за? Дякую. Проти? Немає. Утримались? Двоє. Дякую, рішення прийнято.

Переходимо до розгляду законопроектів, яким наш комітет повинен видати антикорупційну експертизу. У нас була пропозиція колеги Іванісова розпочати розгляд цієї частини порядку денного законопроекту номер 2683.

Роман, давайте, напевно, вам і надамо слово.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую.

Шановні колеги, буду повторятися ще третій раз. Законопроект 2683 про загальнообов'язкове накопичення пенсійного забезпечення.

Перше. Україна не має достатнього рівня економічного розвитку та стану справ запобігання корупції для запровадження складного недержавного інструменту з обов'язковим залученням коштів. Через це недержавний пенсійний фонд має ризик перетворитися на фінансову піраміду, корупційну схему розкрадання коштів. Якщо ви всі пам'ятаєте, то в Нацбанку вже такий проект був. Чим він закінчився? Грошей немає. Активів немає. Купа справ. А до чого вони доведуть? Ні до чого. Тому що вже взыскать немає що. Всі порозбігалися, хто за кордон, гроші витрачені.

Друге. Відбір учасників другого рівня пенсійної системи закладає значні корупційні ризики. Фактично держава відбере пул фінансових установ, яким надасть в розпорядження кошти громадян. Наших громадян, шановні. Відсутні запобіжники для такого відбору з корупційною складовою.

Пенсійний фонд Національного банку України, щодо розкрадання коштів в якого є низка кримінальних справ, про що я тільки що говорив, є наочним прикладом важливості належного регулювання державою цієї сфери. Це стосується необхідності чіткого визначення підстав та змісту відносин між Пенсійним фондом, пенсійним казначейством та авторизованими не державними пенсійними фондами, а також між учасниками системи та авторизованими недержавними пенсійними фондами. Проект не містить чітко визначеного порядку дій учасника щодо вибору ним компанії з управління активами та можливості її змінами.

Створюється пенсійне казначейство у формі державної установи з фінансуванням за рахунок активів учасників системи, що суперечить частині четвертої статті 50 Закону України "Про державну службу". Це суперечить антикорупційному законодавству. Також через це є значний ризик інвестування коштів громадян не в прозорий конкурентний спосіб, а шляхом

створення кишенькових фінансових установ із використанням адміністративного ресурсу до їх розподілу.

Таким чином, шановні колеги, цей закон містить достатньо корупційних ризиків, достатньо.

І, пані Галина, третій раз... ну, два рази ми запрошували автора цього законопроекту. Ніхто до нас не йде. Тобто це неповага до антикорупційного комітету, я рахую.

І прошу колег підтримати. Я рахую, що цей законопроект не відповідає антикорупційному законодавству і містить корупційний ризик.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Добре. Ну, в принципі можна погодитися з тим, що можуть бути політичні наслідки. Але це, напевно, має в першу чергу розглядати основний комітет, який є суб'єктом розгляду основний. І визначатися в цілому весь депутатський корпус по антикорупційних якихось чи, вірніше, корупційних ризиках ми можемо дискутувати насправді.

Але пропоную поставити тоді на голосування спочатку рішення про те, що даний законопроект містить корупційні ризики. Якщо це рішення не набере голосів, то тоді я виставляю свою пропозицію визнати цей законопроект таким, який відповідає антикорупційному законодавству.

Тоді перше рішення на голосування ставиться про те, що даний законопроект містить корупційні ризики. Це пропозиція Романа Іванісова.

Прошу голосувати. Хто – за? Дякую. Хто – проти? Для протоколу. Немає. Утримались? Двоє. Дякую.

Переходимо до розгляду наступних законопроектів. Законопроект номер 4119, це законопроект авторства Давида Арахамії про Державний бюджет України на 2020 рік щодо реалізації положень статті 11 Закону України "Про ринок природного газу". Власне, в проекті рішення нам пропонують визнати цей законопроект таким, який не містить корупційних ризиків і відповідає антикорупційному законодавству.

Чи є інші пропозиції? Немає. Ставлю на голосування відповідне рішення.

Хто – за? Прошу голосувати, хто – за?

_____. За що ми голосуємо?

ГОЛОВУЮЧА. За те, що законопроект номер 4119 Арахамії не містить корупційних ризиків.

Дякую. Зафіксовано.

Хто – проти? Немає. Утримались? Один. Дякую.

Законопроект номер 2024. Чи є до нього зауваження, якісь пропозиції?

_____. 2024?

ГОЛОВУЮЧА. Да. Це законопроект поданий депутатами України Тимошенко Юлією Володимирівною, Цимбалюком та іншими. Немає критичних зауважень у членів комітету, але є у нашого секретаріату. І секретаріат пропонує нам звернути увагу авторів на те, що, керуючись частиною третьою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, суб'єктом права законодавчої ініціативи до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування.

І також в проекті рішення пропонується звернутись до Кабінету Міністрів України для того, щоб отримати для проведення фактично отримання експертного висновку щодо, власне, фінансово-економічного обґрунтування.

Таких два коротких зауваження. Можемо прийняти відповідно висновок про те, що законопроект в цілому відповідає антикорупційному законодавству, але має два зауваження. Є згода на такий висновок, на таке рішення? Комітет одобрив.

Тоді прошу голосувати. Хто – за? Дякую, рішення прийнято одногосно.

Законопроект номер 2693-д. Це законопроект авторства народних депутатів Потураєва, Кравчук та інших. Так званий законопроект про медіа.

В проекті рішення... Кворум зберігається, прекрасно, працюємо далі. В проекті рішення пропонується визнати цей законопроект таким, який відповідає антикорупційному законодавству. Чи є інші пропозиції? Якщо немає, то прошу голосувати.

Хто – за? Дякую. Проти? Немає. Утримались? Один. Дякую.

Законопроект номер... Так, 2683 давайте пропустимо, Знайдемо до нього рішення.

Законопроект номер 2783. Це законопроект авторства народних депутатів Тарасова, Касая та інших. Законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з завершенням антитерористичної операції та проведенням операції Об'єднаних сил.

Чи є до нього пропозиції, зауваження у членів комітету? Немає. А секретаріат наш пропонує дати ряд зауважень і рекомендацій авторам. Зокрема, попрацювати з текстовою частиною і виключити оціночні словосполучення. Наприклад, "рухоме майно вказаних суб'єктів не було переміщено і не може бути переміщено", "суб'єктом не отримано відповідно до законодавства документи встановленого зразка" і так далі.

_____ . А в чому тут оціночне поняття?

ГОЛОВУЮЧА. Хороше запитання. Секретаріат може прокоментувати? Хто готував проект висновку? Повідомляють, що спеціаліст, який готував цей проект рішення, хворий на коронавірус.

Можемо виключити це зауваження? Не можемо.

Ярослав Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. Насправді у нас тут є ряд оціночних суджень. Не оціночних суджень, а які дають фактично моменти, які були серед критеріїв тих суб'єктів господарювання, діяльність яких зупинена тимчасовою окупацією, наводяться наступні: вони не здійснюють підприємницьку діяльність на території та співробітництво з органами, що мають владні повноваження примусу, в результаті якого особа, яка діяла в інтересах такого суб'єкта господарювання, вчинила злочин. Як це зрозуміти? Ну, тобто написано, ну, як би складно, що його можна дуже по різному трактувати.

І тому я пропоную, власне, пропозицію секретаріату викласти: уточнити формулювання з метою уникнення подвійних читань. Бо тут по закону таких складностей є дуже багато. Якщо ми зараз їх почнемо перераховувати, ми фактично виконаємо функцію профільного комітету. Наша позиція як антикорупційного, що якщо складне формулювання, ним можна зловживати. От для уникнення зловживань уточнити основні положення законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Зауваження приймаються.

І друге зауваження, це чітко визначити адміністративну процедуру.

ЮРЧИШИН Я.Р. Супер.

ГОЛОВУЮЧА. Пропоную приймати рішення в такому формулюванні. Тобто законопроект відповідає антикорупційному законодавству, але містить ряд зауважень.

Хто – за, прошу голосувати. Рішення прийнято одногolosно. Дякую.

Далі наступний законопроект номер 3047а.

У нас тут в проектах пропущені законопроекти, да? Принаймні вони не по порядку.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧА. О'кей. Добре.

Законопроект 3047а авторства народних депутатів Монастирського, Павлюка та інших. Законопроект про правила відбування адміністративного арешту.

Чи є пропозиції, зауваження до висновку на цей законопроект? Володимир Кабаченко, потім Ярослав Юрчишин.

КАБАЧЕНКО В.В. Перша частина 5 статті містить формулювання такого змісту: "....., а також предметита не дозволені для зберігання приміщення, не дозволені для зберігання". Наступне речення: "перелік заборонених речей для зберігання". Тобто тут у нас колізія виникає. З іншої сторони, "не дозволені для зберігання", а наступне речення "перелік заборонених для зберігання". Тобто перелік має бути або на недозволені речі для зберігання. Ви розумієте, да?

ГОЛОВУЮЧА. Да.

КАБАЧЕНКО В.В. Таке виключно... Ну, це треба змінити. Не містить корупційних ризиків, але в зауваженнях маємо відобразити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Інші зауваження? Ярослав Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. Ну, дивіться, насправді ідея врегулювати адміністративний арешт, вона фактично дублює регулювання тримання осіб, які підозрюються у скоєнні кримінальних правопорушень. Тобто фактично сама логіка появи окремої процедури, вона недостатньо пояснена ні в пояснювальній записці, ні в законопроекті. Створення двох процедур, які регулюють фактично одну й ту саму ситуацію, може створити певні колізії.

Тому як одне із зауважень може бути: або привести в максимальну відповідність до тримання осіб, які підозрюються у скоєнні кримінальних правопорушень, або взагалі задуматися над тим, що, власне, чи потрібна така процедура.

Далі проектом закону використовуються застарілі норми: площа на 1 особу у розмірі 4 квадратних метри – частина друга статті 9. У рекомендаціях Європейського комітету із запобігання катуванням рекомендується вища норма: 7 квадратних метрів. Це не зовсім як би стосується нашого комітету, але ми пам'ятаємо, що...

ГОЛОВУЮЧА. Не може бути корупційним ризиком, напевно.

ЮРЧИШИН Я.Р. Дивіться, при затриманні фактично в адміністративному порушенні це може використовуватись як елемент катування, вибивання фактично свідчень. Я не кажу, що це є корупційне порушення, але звернути увагу як зауваження профільному комітету, що бажано би було норми площ на одну особу узгодити з рекомендаціями Європейського комітету із запобігання катуванням. Бо це знову ж таки, це не є ризику, так, тобто це є просто зауваження, але в закладах затримання у нас дуже часто використовуються тортури як елемент тиску на людину.

Тому я думаю, просто нашому комітету було б логічно звернути на ці моменти зауваження. Про перше – не настільки критично, тут більше питання, це до профільного комітету, але в другому я би просив просто звернути увагу про європейські рекомендації.

ГОЛОВУЮЧА. Приймається.

Тоді ставлю на голосування рішення в такому формулюванні. Законопроект відповідає антикорупційному законодавству, і наш комітет дає ряд зауважень і пропозицій.

Прошу голосувати. Хто – за? Дякую, рішення прийнято одногосно.

Законопроект номер 3048а авторства народних депутатів Монастирського, Павлюка та інших про адміністративні правопорушення у зв'язку з прийняттям Закону України "Про правила відбування адміністративного арешту". Це, як так розумію, пов'язаний законопроект, тут нема ніяких зауважень, тому є пропозиція прийняти його, дати позитивний висновок нашого комітету.

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Наступний законопроект номер 3131-д авторства народних депутатів Заблоцького, Петруняка та інших. Це зміни до Податкового кодексу України та інших законів України щодо детінізації виробництва сільськогосподарської продукції.

Чи є до нього зауваження? Олексій Красов, прошу.

КРАСОВ О.І. Ми вже комітетом розглядали це питання, запрошували авторів. Мене просто не було на цьому комітеті.

В мене було зауваження те, що в рамках цього законопроекту деякий тиск робиться на маленьких фермерів, на маленькі фермерські господарства. Якщо є відповідь, яким чином виправлена ця позиція в новому читанні, новому тексті законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Про який тиск ідеться?

КРАСОВ О.І. Тиск на те, що до маленьких фермерів буде збільшена сума оподаткування на їх землю. Тим самим, якщо вони не зможуть сплачувати, це можуть бути корупційні ризики, пов'язані з тим, що вони або мають продавати цю землю, або, якщо вони не її продають, то в них не буде коштів сплачувати. Тому там є штрафи й інші виплати. Тому це може, на мій погляд, це може бути тиск для малих підприємств, норма збільшення оподаткування малих підприємств, малих фермерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто те, що зменшується норма з двох гектарів до одного гектара. Так? Ця норма? *(Шум у залі)* Да.

Дивіться, там було два законопроекти – 3131 і 3131-1, це доопрацьований законопроект комітетом.

Ярослав Юрчишин, прошу.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я Олексія підтримую, сам законопроект, ймовірно, і не містить корупційних ризиків. Але зважаючи на те, що ми зараз відбуваємося в форматі формування ринку землі, збільшення податкового навантаження – це збільшення податкового навантаження, ускладнення адміністративної процедури, власне, оподаткування може створити умови для, власне... Ми втратили кворум. А, ні, не втратили, все гаразд. Може створити переваги для великого бізнесу. І тому в даному випадку справді тут є певні корупційні ризики, фактично аргументації, чому саме зараз це проводиться, а не через певний період часу, коли запрацює ринок землі і малий бізнес, а в першу чергу йдеться про малий і середній бізнес, назбирає достатньо ресурсів, щоб найняти бухгалтера і тому подібне, от це викликає насправді питання. Тому повністю підтримую зауваження Олексія.

_____. Я хочу всім нагадати, що сьогодні спільними зусиллями усіх фракцій ми прийняли рішення щодо відтермінування введення РРО для ФОПів. Тут так ж саме ситуація, ми не говоримо про великий бізнес, ми говоримо про маленьких господарів. Наразі ринкова кон'юнктура, вона не дозволяє їм отримувати додаткові кошти для того, щоб сплачувати додатково мито. Тобто погоджуюся зі своїми колегами, актуальність цього законопроекту у наших реаліях, на сьогодні вона просто втрачена.

ГОЛОВУЮЧА. Добре.

Пропозиції які? Олексій Красов, які пропозиції?

КРАСОВ О.І. Автори вже були. У нас є два питання. Пропозиція ставити на голосування, чи набере рішення, що не має корупційних ризиків, або що не відповідає умовам антикорупційного законодавства.

ГОЛОВУЮЧА. Не відповідає антикорупційному законодавству. Містить корупційні ризики, да?

КРАСОВ О.І. Да. Якщо набере голоси...

ГОЛОВУЮЧА. Добре.

Тоді ставлю на голосування, за пропозицією Олексія Красова, рішення про те, що даний законопроект містить корупційні ризики. Прошу голосувати.

Хто – за? 8. Дякую. Проти? Немає. Утримались? Один. Дякую, рішення прийнято.

Даний законопроект визнаний таким, що містить корупційні ризики. І це рішення відрізняється від проекту рішення, підготовленого нам секретаріатом. Дякую.

Рухаємося далі. Законопроект номер, друзі, законопроект номер 3196-д. Не про ФОПи, але не менш цікавий. Це законопроект про Службу безпеки України щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності СБУ. Законопроект авторства Завітневича і Безуглої.

Які будуть пропозиції до даного законопроекту?

_____. Я перепрошую, це який номер?

ГОЛОВУЮЧА. Друзі, законопроект номер 3196-д Завітневича і Безуглої про СБУ. Дуже цікаво і важливо.

_____. Так, у мене наразі відсутня аналітика цього законопроекту, але я поки що...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, в проекті рішення секретаріату є пропозиція дати таке зауваження про електронне декларування всіх кадрів Служби безпеки України – усіх кадрів Служби безпеки України, в тому числі осіб, посади яких не становлять державної таємниці.

Це питання, воно дискутується і в експертних, і в політичних колах. Це політичне рішення, тому давайте конкретно обговоримо, чи даємо ми таке зауваження, чи не даємо. Можливо, виправимо, тому що теж одна з думок, які висловлюються, що в Службі безпеки України ті особи, посади яких не пов'язані з державною таємницею, можуть декларуватися, але ті особи, діяльність яких пов'язана з державною таємницею, можливо, є сенс зробити якусь іншу процедуру.

Ярослав Юрчишин, прошу.

ЮРЧИШИН Я.Р. Колеги, я би просив запросити авторів законопроекту, бо є ряд дискусійних моментів, так? Не хотілось би рубати з плеча, але визначення статусу СБУ – державний органи спеціального призначення з правоохоронними функціями. Конституційний Суд давав роз'яснення про те, що Президент не може мати вплив на правоохоронний орган. Тобто ми можемо таким формулюванням фактично підставити під скасування Службу безпеки України, визнання її неконституційною. Тобто як би я розумію, що в нас тепер це дуже поширене явище, але дуже хотілось би розуміти, як автори хочуть цьому запобігти.

Далі дуже абстрактне формулювання по економічним злочинам, тобто контррозвідні дії в економічній сфері, в принципі, залишають вікно для тих

речей, з якими, ну, зокрема, пані головуюча активно бореться як голова Тимчасової слідчої... спеціальної комісії із залучення інвестицій, так? Тобто правоохоронці знову ж залишають за собою вхід із задніх дверей в економічну сферу.

Ну, і пункт 4 частини першої статті 3 взагалі чітко не окреслює коло кримінальних правопорушень, які СБУ зобов'язано припиняти. Тобто фактично, так, дають дуже широкі повноваження, і тут знову ж таки можливі зловживання.

Але розуміючи, що законопроект... це наші зобов'язання перед міжнародними партнерами, дуже би хотілось запросити авторів, щоб всі ці питання задати і зрозуміти відповіді на них.

Тому в мене пропозиція сьогодні не давати висновку, а запросити авторів для дискусії. Я так розумію, що поки що цей законопроект не форсують, то, в принципі, в нас є така можливість.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, колеги, як вам сказати, форсують чи не форсують. Насправді цей законопроект... не цей законопроект, а в цілому питання реформування Служби безпеки – це, напевно, одна з найбільш обговорюваних реформ, не дуже хотілось би її затягувати, але якщо є підтримка пропозиції Ярослава Юрчишина, можемо відкласти.

Я думаю, що ми можемо дати вже висновок, але включити це в перелік зауважень для основного комітету. Цей законопроект насправді один із найбільш, скажімо так, прогресивних, якщо можна його так назвати, з усіх, які пропонувалися раніше. Ми можемо це включити в зауваження, щоб комітет пропрацювати до другого читання.

ЮРЧИШИН Я.Р. Якщо ми зараз...

ГОЛОВУЮЧА. Це просто пропозиція, можемо обговорювати.

ЮРЧИШИН Я.Р. В мене буде тоді пропозиція визнавати з корупційними ризиками, тому що якщо ми закладаємо фактично неконституційність до структури Служби безпеки України, а по факту ми суперечимо діючому рішенню Конституційного Суду, то, в принципі, це не може бути в наших параметрах.

ГОЛОВУЮЧА. Запросимо? Давайте тоді відкладемо на наступне засідання і запросимо. Давайте проголосуємо.

Пропоную відкласти розгляд цього законопроекту до наступного засідання і запросити авторів наполегливо.

Хто – за? Дякую. Одноголосно, рішення прийнято.

Колеги, в нас 16:55, я пропоную, можливо, останній законопроект розглянути і закрити наше засідання.

Законопроект номер 3403 авторства народних депутатів Кожем'якіна, Костюха та інших про внесення зміни до статті 2 Закону України "Про правовий режим майна у Збройних Силах України". Секретаріат комітету пропонує нам прийняти позитивний висновок по цьому законопроекті.

Якщо немає інших пропозицій, ставлю на голосування таке рішення.

Хто – за? Дякую. Проти?

_____ . Я – за.

ГОЛОВУЮЧА. За, отлично. Проти? Немає. Утримались? Один утримався. Дякую.

Власне, колеги, я пропоную нам закрити дане наше засідання і подякувати нашим друзям і партнерам Інституту законодавчих ініціатив, які невтомно розсилають вам пропозиції до антикорупційної експертизи. Всім гарного вечора.